

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (teine koda laiendatud koosseisus)

13. detsember 2017*

Majandus- ja rahapoliitika - Krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve - Määruse (EL) nr 1024/2013 artikli 4 lõige 3 - Usaldatavusnõuete täitmise järelevalve konsolideeritud alusel - Järelevalve alla kuuluv grupp - Keskasutusega püsivalt seotud asutused - Määruse (EL) nr 468/2014 artikli 2 punkti 21 alapunkt c - Määruse (EL) nr 575/2013 artikkel 10 - Omavahendite nõue - Määruse nr 1024/2013 artikli 16 lõike 1 punkt c ja lõike 2 punkt a

Kohtuasjas T-712/15,

Crédit mutuel Arkéa, asukoht Relecq Kerhuon (Prantsusmaa), esindajad: advokaadid H. Savoie ja P. Mele,

hageja,

versus

Euroopa Keskpank (EKP), esindajad: K. Lackhoff, R. Bax ja C. Olivier, keda abistasid advokaadid D. Martin, M. Pittie ja M. Françon,

kostja,

keda toetab

Euroopa Komisjon, esindajad: V. Di Bucci ja K.-P. Wojcik,

menetlusse astuja,

mille ese on ELTL artikli 263 alusel esitatud nõue tühistada EKP 5. oktoobri 2015. aasta otsus ECB/SSM/2015 – 9695000CG 7B84NLR5984/28, millega nähakse ette grupi Crédit mutuel suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded,

ÜLDKOHUS (teine koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: koja president M. Prek (ettekandja), kohtunikud E. Buttigieg, F. Schalin, B. Berke ja M. J. Costeira,

kohtusekretär: ametnik S. Spyropoulos,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 6. juuni 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

I. Vaidluse taust

- 1 Crédit mutuel on mittetsentraliseeritud pangagrupp, mis koosneb ühistu staatuses kohalike kassade võrgustikust. Crédit mutueli iga kohalik kassa peab liituma piirkondliku föderatsiooniga ning iga föderatsioon peab liituma Confédération nationale du Crédit mutueliga (Crédit mutueli riiklik konföderatsioon, lühendatult „CNCM“), mis on võrgustiku keskasutus Prantsusmaa raha- ja rahandusseadustiku (code monétaire et financier, edaspidi „CMF“) artiklite L.511-30 ja L.511-31 tähenduses. Riigisisel tasandil kuulub Crédit mutueli koosseisu ka Caisse centrale du Crédit mutuel (CCCM) – aktsiaseltsi vormis muutuva põhikapitaliga krediidiühistu, mis on krediidiasutusena heaks kiidetud ja kuulub võrgustiku liikmetele.
- 2 Hageja, Crédit mutuel Arkéa on aktsiaseltsi vormis muutuva põhikapitaliga krediidiühistu, mis on krediidiasutusena heaks kiidetud. See loodi 2002. aastal mitme piirkondliku krediidiföderatsiooni ühendamise tulemusena. Teisigi föderatsioone ühines ja nad moodustasid CM11–CIC, mõned jäid aga sõltumatuks.
- 3 Hageja tegi 19. septembri 2014. aasta kirjaga Euroopa Keskpangale (EKP) teatavaks oma analüüsi, mille kohaselt ei saa EKP teostada tema üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet CNCMi kaudu. EKP teatas oma 10. novembri 2014. aasta kirjaga, et pöördub selles küsimuses Prantsusmaa pädevate ametiasutuste poole.
- 4 EKP edastas CNCMile 19. detsembril 2014 otsuseprojekti, milles olid kindlaks määratud grupi Crédit mutuel suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded, palus tal hoolitseda selle eest, et see projekt edastataks erinevatele üksustele, mis kuuluvad tema koosseisu, ning määras talle tähtaja, mille jooksul võivad viimased esitada oma seisukohad. Hageja edastas oma seisukohad EKP-le 16. jaanuaril 2015. 30. jaanuaril 2015 esitas CNCM nende hageja seisukohtade kohta oma arvamuse.
- 5 EKP edastas 19. veebruaril 2015 CNCMile läbivaadatud otsuseprojekti, milles olid kindlaks määratud grupi Crédit mutuel ja selle koosseisu kuuluvate üksuste suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded, palus tal hoolitseda selle eest, et see läbivaadatud projekt edastataks nendele üksustele, ning määras tähtaja, mille jooksul võivad viimased esitada oma seisukohad. Hageja esitas oma seisukohad 27. märtsil 2015.
- 6 EKP tegi 17. juunil 2015 otsuse, millega ta määras kindlaks grupi Crédit mutuel suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded ning milles ta rõhutas, et on asutus, kes teostab CNCMi üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel, ja pädev asutus, kelle ülesanne on teostada järelevalvet selles otsuses nimetatud üksuste üle, kelle hulgas oli ka hageja (põhjendus 1). Selle otsuse artikli 2 lõikes 1 oli täpsustatud, et CNCM tagab, et grupi Crédit mutuel puhul on pidevalt täidetud I lisa täpsustatud nõuded. Selle otsuse artikli 2 lõikest 3 tulenes, et hageja puhul peavad olema pidevalt täidetud II lisa 2. punktis nimetatud nõuded, mille kohaselt oli kohustuslik 1. taseme omavahendite suhtarv 11%.
- 7 Hageja palus 17. juulil 2015 see otsus nõukogu 15. oktoobri 2013. aasta määruse (EL) nr 1024/2013, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses krediidiasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalve poliitikaga (ELT 2013, L 287, lk 63; edaspidi „alusmäärus“), artikli 24 alusel koostoimes EKP 14. aprilli 2014. aasta otsuse 2014/360/EL vaidlustusnõukogu asutamise ja selle kodukorra kohta (ELT 2014, L 175, lk 47) artikliga 7 uuesti läbi vaadata. 31. augustil 2015 leidis vaidlustusnõukogus aset ärakuulamine.

- 8 Vaidlustusnõukogu esitas 14. septembril 2015 arvamuse, milles leidis, et EKP otsus on õiguspärane. Ta rõhutas selles sisuliselt, et hageja kriitika 17. juuni 2015. aasta otsuse suhtes võib rühmitada kolme kategooriasse olenevalt sellest, kas ta ei ole nõus, et grupi Crédit mutuel üle teostatakse usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel CNCMi kaudu, ja seda sel põhjendusel, et viimane ei ole krediidiasutus (esimene etteheide), väidab, et gruppi Crédit mutuel ei ole olemas, (teine etteheide) või vaidlustab EKP otsuse tõsta 1. taseme omavahendite määra nõuet 8 protsendile (kolmas etteheide).
- 9 Esimese etteheite kohta meenutas vaidlustusnõukogu kõigepealt, et EKP asus ühes 1. septembri 2014. aasta otsuses seisukohale, et grupp Crédit mutuel on oluline järelevalve alla kuuluv grupp, ning märkis sellega seoses, et hageja on selle grupi liige ja et selle kõrgeim konsolideerimistasand on CNCM. Teiseks juhtis ta tähelepanu, et mõistet „keskasutus“ EKP 16. aprilli 2014. aasta määruse (EL) nr 468/2014, millega kehtestatakse raamistik Euroopa Keskpanga ja riiklike pädevate asutuste vaheliseks ning riiklike määratud asutustega tehtavaks koostööks ühtse järelevalvemehhanismi raames (ühtse järelevalvemehhanismi raammäärus, edaspidi „järelevalvemehhanismi raammäärus“) (ELT 2014, L 141, lk 1), artikli 2 punkti 21 alapunktis c, ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta määruse (EL) nr 575/2013 krediidiasutuste ja investeerimisühingute suhtes kohaldatavate usaldatavusnõuete kohta ja määruse (EL) nr 648/2012 muutmise kohta (ELT 2013, L 176, lk 1; parandused ELT 2013, L 208, lk 68, ja ELT 2013, L 321, lk 6) artiklis 10 ei ole Euroopa Liidu õiguses määratletud ning ei ole kohustust, et see keskasutus oleks krediidiasutus, viidates selle tõlgenduse põhjenduseks Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee 18. novembri 2010. aasta suunisele (edaspidi „CEBSi suunis“) ning alusmääruse artikli 4 lõike 1 punktile g. Kolmandaks märkis vaidlustusnõukogu, et selleks, et teostada usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel, ei ole vaja, et EKP-l oleks kõik järelevalve- või karistamisvolitused grupi emattevõtja suhtes. Neljandaks meenutas ta, et enne selle pädevuse üleminekut EKP-le teostas grupi Crédit mutuel üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel Prantsusmaa pädev ametiasutus, milleks oli Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (usaldatavusnõuete järelevalve ja otsustamisvolitustega asutus, lühendatult „ACPR“) CNCMi kaudu.
- 10 Teise etteheite kohta järeldas vaidlustusnõukogu, et grupp Crédit mutuel vastab tingimustele, mis on sätestatud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1, millele on viidatud järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktis c. Esiteks leidis vaidlustusnõukogu, et CNCMi ühingu staatus ei ole takistuseks, miks ei saaks seotud asutuste vahel eksisteerida solidaarsust. Teiseks asus ta seisukohale, et grupi Crédit mutuel aastaaruanded tervikuna olid koostatud konsolideeritud alusel. Kolmandaks leidis ta, et EKP-l oli õigus selles, et CNCM võis anda seotud asutuste juhtkonnale juhtnööre.
- 11 Kolmanda etteheite kohta leidis vaidlustusnõukogu, et EKP ei teinud oma hinnangutes hageja 1. taseme omavahendite nõude tasemele mingit ilmset hindamisviga ja need ei ole ebaproportsionaalsed. Selles küsimuses rõhutas ta püsivaid erimeelsusi hageja ja CNCMi vahel, sest need näitavad juhtimisprobleeme, mis võivad riske suurendada.
- 12 EKP tegi 5. oktoobril 2015 otsuse ECB/SSM/2015 – 9695000CG 7B84NLR5984/28, millega nähakse ette grupi Crédit mutuel suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded (edaspidi „vaidlustatud otsus“), millega ta tunnistas alusmääruse artikli 24 lõike 7 alusel 17. juuni 2015. aasta otsuse kehtetuks ja asendas selle, säilitades siiski sama sisu. Vaidlustatud otsus ise tunnistati kehtetuks EKP 4. detsembri 2015. aasta otsusega ECB/SSM/2015 – 9695000CG 7B84NLR5984/40 osas, milles on määratud kindlaks grupi Crédit mutuel ja selle koosseisu kuuluvate üksuste suhtes kohaldatavad usaldatavusnõuded.
- 13 Hageja esitas Üldkohtu kantseleisse 3. veebruaril 2016 saabunud hagiavaldusega 4. detsembri 2015. aasta otsuse peale tühistamishagi.

II. Menetlus ja poolte nõuded

- 14 Hageja esitas hagiavaldusega, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 3. detsembril 2015, käesoleva hagi.
- 15 Euroopa Komisjon palus avaldusega, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 21. märtsil 2016, luba astuda menetlusse EKP nõuete toetuseks.
- 16 Üldkohtu neljanda koha president andis 20. aprilli 2016. aasta otsusega komisjonile loa astuda menetlusse EKP nõuete toetuseks.
- 17 Komisjon esitas 1. juunil 2016 oma menetlusse astuja seisukohad.
- 18 Et Üldkohtu kodade koosseisu muudeti, määrati ettekandja-kohtunik teise kotta, millele anti seega ka käesolev kohtuasi.
- 19 3. aprillil 2017 paluti EKP-l Üldkohtu kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldava meetmena esitada mitu dokumenti. EKP täitis selle palve määratud tähtaja jooksul.
- 20 Üldkohtu teise koja ettepanekul otsustas Üldkohus kodukorra artikli 28 alusel suunata asja edasi laiendatud koosseisule.
- 21 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul otsustas Üldkohus (teine koda) avada menetluse suulise osa.
- 22 6. juuni 2017. aasta kohtuistungil kuulati ära menetlusosaliste suulised seisukohad ja nende vastused Üldkohtu küsimustele. Kohtuistungi lõpul otsustas Üldkohus menetluse suulist osa mitte lõpetada ja palus EKP-l anda kirjalik vastus ühele küsimusele, nagu märgiti ka kohtuistungi protokollis. EKP täitis selle palve määratud tähtaja jooksul.
- 23 Menetluse suuline osa lõpetati 10. juulil 2017.
- 24 Hageja palub Üldkohtul vaidlustatud otsus tühistada.
- 25 EKP ja komisjon paluvad Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

III. Õiguslik käsitus

A. Hagi vastuvõetavus

- 26 Esitamata ametlikult kodukorra artikli 130 alusel vastuvõetamatuse vastuväidet, vaidlustab EKP hagi vastuvõetavuse. EKP märgib selles küsimuses esiteks, et volikirja käesoleva hagi esitamiseks andis välja hageja nõukogu esimees, kellel ei ole Prantsuse õiguse kohaselt esindusõigust; teiseks väidab ta, et hagejal ei ole õigust esitada vaidlustatud otsuse peale hagi, v.a artikli 2 lõikes 3 ja II lisa punktis 2 nimetatud erandid, ning kolmandaks vaidleb ta vastu hageja põhjendatud huvile.
- 27 Hageja palub lükata EKP esitatud asja läbivaatamist takistav asjaolu tagasi.

1. Hageja nõustajatele antud volikirja nõuetekohasus

- 28 EKP märgib, et hageja nõustajatele esialgu antud volikirja andis välja tema nõukogu esimees, samas kui Prantsusmaa kohtute otsustest, milles on tõlgendatud Prantsusmaa äriseadustiku (code de commerce) artikleid L.225-51-1 ja L.225-56, ilmneb, et aktsiaseltsi nõukogu esimehel ei ole seaduse kohaselt õigust seda esindada, sest see õigus on ainult peadirektoril, v.a juhul, kui tõendatakse, et ametikohustused on ühendatud.
- 29 Kodukorra artikli 51 lõikes 3 on sätestatud, et kui pool, keda advokaadid esindavad, on eraõiguslik juriidiline isik, peavad advokaadid esitama kohtukantseleile selle isiku antud volikirja. Lisaks on kodukorra artikli 51 lõikes 4 ette nähtud, et kui seda volikirja ei esitata, määrab kohtusekretär poolele mõistliku tähtaja selle esitamiseks.
- 30 Kodukorra artikli 51 lõiget 4 tuleb tõlgendada nii, et volikirja puudumist hagi esitamise ajal on võimalik heastada ükskõik missuguse volitust tõendava dokumendi tagantjärele esitamisega (vt analoogia alusel 4. veebruari 2015. aasta kohtuotsus KSR vs. Siseturu Ühtlustamise Amet – Lampenwelt (Moon), T-374/13, EU:T:2015:69, punktid 12 ja 13; vt ka Euroopa Kohtu kodukorra kohta 19. juuni 2014. aasta kohtuotsus Commune de Millau ja SEMEA vs. komisjon, C-531/12 P, EU:C:2014:2008, punktid 33 ja 34).
- 31 Käsitletaval juhul edastasid hageja advokaadid vastava nõude peale Üldkohtule dokumendi, mille on andnud välja hageja volitatud esindaja, st tema peadirektor, ja mis kinnitab tema soovi, et see hagi oleks tulemuslik.
- 32 Seega ei saa hagi pidada vastuvõetamatuks sel põhjusel, et volikiri ei ole nõuetekohane.

2. Hageja õigus esitada hagi vaidlustatud otsuse artikli 2 lõike 1 ja I lisa peale

- 33 EKP väidab sisuliselt, et hagejal on õigus esitada hagi ainult vaidlustatud otsuse teda puudutava osa, s.o artikli 2 lõike 3 ja II lisa punkti 2 peale.
- 34 Tuleb märkida, et vaidlustatud otsust – mis on küll koostatud ühe otsusena – tuleb analüüsida nii, et see kujutab endast mitut üksikotsust (vt selle kohta analoogia alusel 15. oktoobri 2002. aasta kohtuotsus Limburgse Vinyl Maatschappij jt vs. komisjon, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ja C-254/99 P, EU:C:2002:582, punkt 100), millega kehtestatakse usaldatavusnõuded iga selle otsuse artiklis 2 nimetatud üksuse suhtes. Selles küsimuses tuleb märkida, et kui vaidlustatud otsuse artikli 6 kohaselt on CNCM selle otsuse adressaat, on ka CNCMi ülesanne teha selle otsuse artikli 3 lõike 1 kohaselt iga artiklis 2 nimetatud üksuse juhtorganile teatavaks vaidlustatud otsuse tekst ja asjakohane sisu ning teatada vaidlustatud otsuse artikli 3 lõike 2 alusel kuupäevad, mil need teatavaks tehti.
- 35 Mis puudutab vaidlustatud otsuse artikli 2 lõiget 1, siis kuna selles on täpsustatud, et „[CNCM] tagab, et grupp Crédit mutuel vastab pidevalt I lisa täpsustatud nõuetele“, tuleb järeldada, et selle adressaat ELTL artikli 263 tähenduses on ainult CNCM. [Siin ja edaspidi on osundatud otsust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]
- 36 Seega on hagejal õigus vaidlustatud otsuse artikli 2 lõiget 1 ja selle I lisa, millele on esimeses sättes viidatud, vaidlustada üksnes tingimusel, et vaidlustatud otsuse see aspekt puudutab teda otseselt ja isiklikult või puudutab vaidlustatud otsuse see aspekt teda otseselt ja vaidlustatud otsus on üldkohaldatav akt, mis ei sisalda rakendusmeetmeid (vt selle kohta 26. septembri 2014. aasta kohtuotsus Royal Scandinavian Casino Århus vs. komisjon, T-615/11, ei avaldata, EU:T:2014:838, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 37 Et nii vaidlustatud otsuse põhjendusest 1 kui ka selle artiklitest 2 ja 3 tuleneb, et EKP peab hagejat üksuseks, mis kuulub gruppi Crédit mutuel, mille üle on EKP otsustanud teostada usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel CNCMi kaudu, tuleb asuda seisukohale, et vaidlustatud otsuse artikli 2 lõige 1 ja I lisa, millele on selles esimeses sättes viidatud, puudutavad teda otseselt ja isiklikult, sest nende kohaselt on CNCM üksus, mis vastutab EKP ees selle usaldatavusnõuete täitmise järelevalve eest.
- 38 Sellest tuleneb paratamatult, et hagejal on õigus esitada hagi mitte ainult vaidlustatud otsuse artikli 2 lõike 3 ja II lisa punkti 2, vaid ka selle otsuse artikli 2 lõike 1 ja I lisa peale.

3. Hageja põhjendatud huvi esitada vaidlustatud otsuse peale hagi

- 39 EKP märgib hageja põhjendatud huvi ümberlukkamiseks kõigepealt, et vaidlustatud otsus ei omanud 4. detsembril 2015, mil tehti uus otsus, enam õiguslikku toimet, seejärel, et hagejal oli 1. taseme omavahendite suhtarv, mis ületas vaidlustatud otsusega kehtestatud suhtarvu, ning lõpuks, et hageja ei olnud kunagi selle vastu, et ACPR teostab grupi Crédit mutuel üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet.
- 40 On vaja meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on põhjendatud huvi meetme tühistamise nõude esitamiseks olemas üksnes juhul, kui nimetatud meetme tühistamisel võivad olla õiguslikud tagajärjed (vt selle kohta 24. juuni 1986. aasta kohtuotsus AKZO Chemie vs. komisjon, 53/85, EU:C:1986:256, punkt 21, ja 25. märtsi 1999. aasta kohtuotsus Gencor vs. komisjon, T-102/96, EU:T:1999:65, punkt 40).
- 41 Tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuse kehtetuks tunnistamine 4. detsembri 2015. aasta otsusega ei kaota hageja põhjendatud huvi esitada esimese otsuse peale hagi.
- 42 Institutsiooni akti kehtetuks tunnistamine ei tähenda selle õigusvastaseks tunnistamist ning see tekitab *ex nunc* tagajärje – erinevalt tühistavast kohtuotsusest, mille kohaselt kaotatakse tühistatud akt õiguskorrast tagantjärele, nagu seda ei oleks kunagi eksisteerinud (12. detsembri 2006. aasta kohtuotsus Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran vs. nõukogu, T-228/02, EU:T:2006:384, punkt 35; 23. oktoobri 2008. aasta kohtuotsus People's Mojahedin Organization of Iran vs. nõukogu, T-256/07, EU:T:2008:461, punkt 48, ja 30. septembri 2009. aasta kohtuotsus Sison vs. nõukogu, T-341/07, EU:T:2009:372, punktid 47 ja 48).
- 43 Lisaks on hagejal endiselt põhjendatud huvi esitada vaidlustatud otsuse peale hagi selleks, et vältida seda, et vaidlustatud otsuse kehtetuks tunnistanud otsuse võimalik tühistamine toob kaasa selle, et vaidlustatud otsusel on taas toime. Juhul kui 4. detsembri 2015. aasta otsus tühistatakse, on pooled uuesti selle jõustumisele eelnenud olukorras (vt selle kohta 31. märtsi 1971. aasta kohtuotsus komisjon vs. nõukogu, 22/70, EU:C:1971:32, punkt 60), mida reguleerib siis taas vaidlustatud otsus. Sellest tuleneb ka, et hagejal on huvi nõuda, et tühistataks vaidlustatud otsus, millega EKP kehtestab tema 1. taseme omavahendite minimaalnõude, ükskõik missugune oli tema omavahendite tase siis, kui vaidlustatud otsus kehtis.
- 44 Lõpuks tuleb märkida, et kuna vaidlustatud otsuse artikli 2 lõikes 1 ja I lisas on eeldatud, et hageja kuulub gruppi Crédit mutuel ja et tema üle teostatakse järelevalvet CNCMi kaudu, kuigi tema leiab, et tema üle peaks järelevalvet teostama otseselt EKP, on tal põhjendatud huvi vaidlustada vaidlustatud otsuse see aspekt, ükskõik missugune oli tema suhtumine siis, kui usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet teostas ACPR.
- 45 Eelneva põhjal võib järeldada, et asja läbivaatamist takistavad asjaolud, mille EKP on esitanud, tuleb tagasi lükata.

B. Sisulised küsimused

- 46 Hageja põhjendab oma hagi argumentidega, mille võib jagada kolmeks väiteks.
- 47 Ehkki kahes esimeses väites esitatud argumendid on suunatud üldiselt vaidlustatud otsuse vastu, puudutavad need tegelikult ainult selle otsuse artikli 2 lõiget 1 ja I lisa, millega EKP on näinud ette, et usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel grupi Crédit mutuel üle teostatakse CNCMi kaudu. Oma esimese väitega kinnitab hageja sisuliselt, et vaidlustatud otsuse see aspekt on õigusvastane, sest CNCM ei ole krediitiasutus ega saa seega kuuluda EKP usaldatavusnõuete täitmise järelevalve alla. Oma teise väitega kinnitab ta, et EKP eksis, kui leidis, et usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega seoses eksisteerib „grupp“.
- 48 Oma kolmanda väitega vaidleb hageja sisuliselt vastu sellele, et tema 1. taseme omavahendite suhtarvuks määrati 11%, sest omavahendite suhtarv kehtestati alusmääruse artikli 16 lõike 1 punkti c ja lõike 2 punkti a alusel kõrgem kui minimaalne seadusest tulenev nõue. Ehkki see väide on suunatud vaidlustatud otsuse vastu tervikuna, tuleb tõdeda, et see puudutab tegelikult ainult vaidlustatud otsuse artikli 2 lõike 3 ja II lisa punkti 2 õiguspärasust – sätted, millega kehtestati usaldatavusnõuded hagejale.

1. Esimene ja teine väide, mis puudutavad vaidlustatud otsuse artikli 2 lõike 1 ja I lisa õiguspärasust

- 49 Vaidlustatud otsuse põhjendusest 1 ja artikli 2 lõikest 1 tuleneb, et EKP on näinud ette usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel grupi Crédit mutuel üle CNCMi kaudu, kohustades viimast tagama, et see grupp vastab pidevalt selle otsuse I lisa täpsustatud nõudele.
- 50 Kohe alguses tuleb lükata tagasi EKP argument, et need kaks väidet ei saa anda tulemusi ja seda sel põhjusel, et hageja nõustub, et ta on oluline üksus alusmääruse artikli 6 lõike 4 tähenduses, mis kuulub EKP otsese usaldatavusnõuete täitmise järelevalve alla. Oma esimese kahe väitega vaidleb hageja nimelt vastu usaldatavusnõuete täitmise järelevalve korrale, st selle järelevalve teostamisele tema suhtes CNCMi kaudu, sest ta ei kuulu gruppi Crédit mutuel.
- 51 Lisaks tuleb märkida, et kuigi põhjuseid, miks EKP otsustas korraldada usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel grupi Crédit mutuel üle CNCMi kaudu, ei ole vaidlustatud otsuses sõnaselgelt näidatud, esitas vaidlustusnõukogu põhjuste ülevaate selles küsimuses ja see ülevaade on toodud ära eespool punktides 8–10. Et vaidlustatud otsuses tegi EKP aga otsuse, mis oli vastavuses vaidlustusnõukogu arvamusega, mis on osa vaidlustatud otsuse kontekstist, tuleb asuda seisukohale, et EKP võttis üle selles arvamuses esitatud põhjendused ning et vaidlustatud otsuse põhjendatust võib analüüsida, lähtudes nendest põhjendustest (vt selle kohta 16. mai 2017. aasta kohtuotsus Landeskreditbank Baden-Württemberg vs. EKP, T-122/15, mille peale on esitatud apellatsioonkaebus, EU:T:2017:337, punktid 125–127).
- 52 Nende kahe esimese väite raames vaidleb hageja vastu sellele, kuidas tõlgendab EKP järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c ja määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 – millele on selles esimeses õigusnormis viidatud – ette nähtud tingimusi.
- 53 Järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c kohaselt tähistab „järelevalve alla kuuluv grupp“ konkreetselt „järelevalve alla kuuluvaid üksusi, millest igaühe peakontor asub samas osalevas liikmesriigis, eeldusel et nad on püsivalt seotud keskasutusega, mis nende järele valvab vastavalt määruse [...] nr 575/2013 artiklis 10 sätestatud tingimustele ja mis on asutatud samas osalevas liikmesriigis“.

54 Määruse nr 575/2013 artiklis 10 „Erand keskasutusega püsivalt seotud krediidasutustele“ on nähtud ette:

„1. Pädevad asutused võivad kooskõlas siseriikliku õigusega osaliselt või täielikult loobuda II–VIII osas sätestatud nõuete kohaldamisest ühe või mitme samas liikmesriigis asuva krediidasutuse suhtes, kes on püsivalt seotud samas liikmesriigis asutatud ja nende üle järelevalvet teostava keskasutusega, kui järgmised tingimused on täidetud:

- a) keskasutuse ning sellega seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute siduvad kohustused on nende solidaarvastutusel või keskasutus tagab täies ulatuses temaga seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute siduvad kohustused;
- b) keskasutuse ja kõigi sellega seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute maksevõimet ja likviidsust jälgitakse tervikuna kõnealuste krediidasutuste ja investeerimisühingute konsolideeritud aastaaruannete põhjal;
- c) keskasutuse juhtkond on volitatud andma juhtnööre seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute juhtkondadele.“

55 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei tule liidu õiguse sätte tõlgendamisel arvestada mitte üksnes sätte sõnastust, vaid ka selle konteksti ning selle õigusaktiga taotletavaid eesmärke, mille osa see säte on (vt selle kohta 7. juuni 2005. aasta kohtuotsus VEMW jt, C-17/03, EU:C:2005:362, punkt 41 ja seal viidatud kohtupraktika).

56 Käsitletava juhtumi asjaoludel tundub, et enne hageja kahe esimese väite analüüsimist tuleb tõlgendada järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c teleoloogiliselt ja selle kontekstis.

a. Järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c teleoloogiline ja kontekstis tõlgendamine

57 Järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c teleoloogilise tõlgenduse kohta tuleb kõigepealt märkida, et selle määruse põhjenduse 9 kohaselt on selle eesmärk käsitleda täiendavalt ja täpsustada alusmääruses sätestatud koostöömenetlusi EKP ja riiklike pädevate asutuste vahel ühtse järelevalvemehhanismi raames (edaspidi „järelevalvemehhanism“). Järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tõlgendamisel tuleb seega arvesse võtta ka alusmääruse eesmärke.

58 Selles küsimuses tuleb märkida, et usaldatavusnõuete täitmise järelevalvel konsolideeritud alusel krediidasutuste gruppide üle on peamiselt need kaks eesmärki.

59 Esimene eesmärk on võimaldada EKP-l tuvastada ohud, mis võivad krediidasutust ähvardada ega tulene temast endast, vaid grupist, kuhu ta kuulub.

60 Nii on alusmääruse põhjenduses 26 täpsustatud:

„Ohud krediidasutuse turvalisusele ja toimekindlusele võivad tekkida nii üksiku krediidasutuse tasandil kui ka pangagrupi või finantskonglomeraadi tasandil. Konkreetne järelevalvekord kõnealuste ohtude leevendamiseks on oluline krediidasutuste turvalisuse ja toimekindluse tagamiseks. Lisaks üksikute krediidasutuste järelevalvele peaks EKP ülesanded hõlmama konsolideeritud järelevalvet [...]“.

- 61 Teine eesmärk, mida usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega konsolideeritud alusel krediidasutuste gruppide üle taotletakse, on vältida nende gruppide koosseisu kuuluvate üksuste üle teostatava usaldatavusnõuete täitmise järelevalve killustumist erinevate järelevalveasutuste vahel.
- 62 Seda näitab eelkõige esiteks asjaolu, et alusmääruse põhjenduse 38 ja artikli 6 lõike 4 kohaselt hinnatakse seda, kas krediidasutus on oluline, – mis määrab ära, kas teatavad usaldatavusnõuete täitmise järelevalve toimingud teeb EKP üksi või tehakse need detsentraliseeritult järelevalvemehhanismi raames, (vt selle kohta 16. mai 2017. aasta kohtuotsus Landeskreditbank Baden-Württemberg vs. EKP, T-122/15, mille peale on esitatud apellatsioonkaebus, EU:T:2017:337, punkt 63) – kõige kõrgemal konsolideerumise tasemel osalevates liikmesriikides. See eesmärk on järelevalve alla kuuluvate gruppide osas üle võetud järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 40 lõikesse 1 ja lõike 2 punkti a.
- 63 See eesmärk ilmneb teiseks ka järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 40 lõikest 2, millest ilmneb, et kui gruppi kuuluva üksuse üle teostab EKP usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet kas seetõttu, et ta vastab otsese avaliku sektori finantsabi kriteeriumile, või sellepärast, et ta on üks kolmest kõige olulisemast krediidasutusest osalevas liikmesriigis, laieneb see järelevalve kogu grupile.
- 64 Eelnevast tuleneb, et alusmääruse eesmärkide järgimiseks tuleb järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktis c ja määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 – millele on selles esimeses õigusnormis viidatud – ette nähtud tingimusi tõlgendades võtta arvesse seadusandja soovi, et EKP võiks saada üldise ülevaate kõikidest ohtudest, mis võivad krediidasutust ähvardada, ning vältida seda, et usaldatavusnõuete täitmise järelevalve killustub EKP ja siseriiklike ametiasutuste vahel.
- 65 Eesmärgi kohta, mis on omane määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikele 1, tuleb märkida, et see määrus puudutab üksnes krediidasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid. Seejuures ilmneb eesmärk, mida määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikega 1 taotletakse, selgelt selle sõnastusest. Selleks on pädeva asutuse võimalus vabastada teatavate määruses ette nähtud nõuete kohaldamisest täielikult või osaliselt üks või mitu krediidasutust, mis asuvad samas liikmesriigis ja on püsivalt seotud keskasutusega, mis teostab nende üle järelevalvet ja asub samas liikmesriigis. Ka võimaldab selle määruse artikli 10 lõige 2 vabastada keskasutuse üksikult samade usaldatavusnõuete kohaldamisest.
- 66 Käesolevas kohtuasjas ei kohaldata määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 nimetatud tingimusi siiski viimase määruse kohaselt selle hindamisel, kas asutuse võib üksikult nende nõuete täitmisest vabastada, vaid neid kohaldatakse viite tõttu järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktis c selle hindamisel, kas eksisteerib järelevalve alla kuuluv grupp.
- 67 Lisaks ei tähenda see, kui nõustutakse, et eksisteerib järelevalve alla kuuluv grupp järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tähenduses, et tuleb teha määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 ette nähtud erand sellesse kuuluvatele krediidasutustele, sest pädev asutus võib alati keelduda üksikerandi tegemisest isegi siis, kui määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud.
- 68 Asjaolu, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tingimused võivad olla täidetud, ei too kaasa samu tagajärgi siis, kui kohaldatakse järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c, ja siis, kui kohaldatakse ainult määruse nr 575/2013 artikli 10 lõiget 1. Esimesel juhul toob see kaasa EKP-poolse järelevalve grupi üle, kui täidetud on ka järelevalvemehhanismi raammääruse artiklis 40 ette nähtud tingimused. Teisel juhul ei ole üksikvabastus usaldatavusnõuete täitmisest grupis automaatne, vaid pädeval asutusel on ainult võimalus seda kohaldada.

- 69 Seega võib EKP sellest, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tingimused on täidetud, järeldada, et järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkt 21 on kohaldatav, ning teostada usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet kogu grupi üle, keeldudes asutusena, kes on määruse nr 575/2013 alusel pädev asutus, gruppi kuuluvaid üksusi usaldatavusnõuete täitmisest üksikult vabastamast.
- 70 Eelnevast tuleneb, et järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tõlgendamisel on asjakohased ainult selle eesmärgid, hoolimata viitest selles järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 10 lõikele 1.
- 71 Mis puudutab teiseks järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tõlgendamist kontekstis, siis tuleb märkida, et vaidlustusnõukogu on oma arvamuses mitu korda viidanud Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunise sisule ning järeldanud sellest, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 ette nähtud tingimused on täidetud. Seega tuleb analüüsida, kas see suunis on selle õigusliku konteksti osa, millesse järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkt c asetub, osa, mis võib olla asjakohane, kui hinnatakse, kas selles sättes viidatud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 ette nähtud tingimused on täidetud.
- 72 Tuleb meenutada, et Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee on Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) eelkäija ning et Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunis puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. juuni 2006. aasta direktiivi 2006/48/EÜ krediitiasutuste asutamise ja tegevuse kohta (uuestisõnastamine) (ELT 2006, L 177, lk 1) (muudetud Euroopa Parlamendi ja direktiivi 16. septembri 2009. aasta direktiiviga 2009/111/EÜ, millega muudetakse direktiive 2006/48/EÜ, 2006/49/EÜ ja 2007/64/EÜ seoses keskasutustega seotud pankade, teatavate omavahendite kirjete, suure riskikontsentratsiooni, järelevalvesüsteemide ja kriisijuhtimisega (ELT 2009, L 302, lk 97)). Direktiivi 2006/48 artiklis 3 oli sätestatud, et „[ü]ks või mitu ühes ja samas liikmesriigis paiknevat krediitiasutust, mis olid [...] nende üle järelevalvet teostava ja samas liikmesriigis paikneva keskasutusega püsivalt seotud, võidakse vabastada [...] nõuete täitmisest, kui [...] siseriiklikes õigusaktides [on] sätestatud, et [...]“. Seejärel oli viidatud kolmele tingimusele, mis on nüüd sätestatud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1.
- 73 Lisaks on vaja märkida, et Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunis võeti vastu seadusandja vastava palve peale, mis on esitatud direktiivi 2009/111 põhjenduses 2. Selles paluti Euroopa Pangandusjärelevalve Komiteel „anda suunised, et tugevdada järelevalve alal valitsevate praktikate ühtlust, [mis puudutab direktiivi 2006/48 artiklit 3]“.
- 74 Arvestades, et direktiivi 2006/48 artiklis 3 ja määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tingimuste sõnastus on samasugused ja võttes arvesse Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunise vastuvõtmise asjaolusid, st et selle võttis vastu tookord pädev asutus seadusandja palvel, võib Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunist seega arvesse võtta õigusliku kontekstina, millesse järelevalvesüsteemi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkt c asetub.
- 75 See, kuidas haldusasutus on asjakohaseid õigusakte tõlgendanud, ei saa siiski olla siduv liidu kohtule, kes on ELL artikli 19 kohaselt ikka ainsana pädev liidu õigust tõlgendama.
- 76 Tuleb ka rõhutada, et see on Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee tõlgendus, mille puhul on arvesse võetud ainult direktiivi 2006/48 artikli 3 eesmärgid, mis olid samalaadsed nagu määruse nr 575/2013 artiklil 10, st lubada usaldatavusnõuete täitmisest üksikult vabastada, kui neid nõudeid järgitakse gruppis.
- 77 Eespool punktis 66–70 esitatud põhjustel ei ole olulised mitte need eesmärgid, vaid järelevalvesüsteemi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c eesmärgid, mida ei saanud Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunise vastuvõtmisel arvesse võtta.

- 78 Kuigi Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunis on dokument, mida liidu kohus võib arvesse võtta, ei saa ta sellele niisiis omistada mingit autoriteeti.

b. Esimene väide, et CNCM ei ole krediidasutus

- 79 Hageja väidab, et nii alusmäärusest, järelevalvesüsteemi raammäärusest kui ka määrusest nr 575/2013 ilmneb, et usaldatavusnõuete täitmise järelevalve konsolideeritud alusel keskasutusega seotud asutuste üle on võimalik ainult siis, kui viimane on krediidasutus – mida CNCM ei ole.
- 80 EKP, keda toetab komisjon, palub see väide tagasi lükata.
- 81 Kõigepealt tuleb märkida, et kuigi hageja märgib oma menetluskirjeldustes, et ELTL artikli 127 lõige 6 ja alusmäärus puudutavad usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet krediidasutuste üle, ei esita ta mingit väidet, et järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkt c on õigusvastane põhjendusel, et kui seda tõlgendatakse nii, et see ei tähenda, et keskasutus peab olema krediidasutus, oleks see vastuolus ELTL artikli 127 lõikega 6 või alusmäärusega, mida ta kinnitas ka kohtuistungil.
- 82 Käesoleva väite raames piisab seega, kui kontrollida, kas mõistet „keskasutus“ järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tähenduses tuleb mõista nii, et see hõlmab krediidasutuse staatust.
- 83 Et järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktis c on viidatud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 ette nähtud tingimustele, tuleb analüüsida, kas krediidasutuse staatus tuleneb kas otseselt järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktist c või kaudselt nendest tingimustest.

1. Küsimus, kas järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktist c tuleneb, et keskasutus peab olema krediidasutus

- 84 Sisuliselt väidab hageja, et kuna ELTL artikli 127 lõige 6 ja alusmäärus puudutavad usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet krediidasutuste üle, tuleb järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tõlgendada nii, et see säte eeldab, et keskasutused on krediidasutused. Ta lisab, et seda, et usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet konsolideeritud alusel ei ole võimalik teostada keskasutuse kaudu, mis ei ole krediidasutus, kinnitab asjaolu, et EKP-l ei ole niisugusel juhul järelevalve- ja karistamisvolitusi.
- 85 Eespool punktis 55 viidatud kohtupraktika kohaselt tuleb järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tõlgendada sõna-sõnalt, teleoloogiliselt ja selle kontekstis.
- 86 Mis puudutab esiteks järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c sõnasõnalist tõlgendust, siis tuleb märkida, et selle sõnastuses ei ole mainitud, et keskasutus peab olema krediidasutus – vastupidi selle määruse artikli 2 punkti 21 alapunktis a nimetatud juhtumile, milleks on sõnaselgelt usaldatavusnõuete täitmise järelevalve niisuguse grupi üle, mille ematähtsuseks on krediidasutus.
- 87 Mis puudutab teiseks järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c teleoloogilist tõlgendust, siis arvesse tuleb võtta eespool punktis 64 selgitatud eesmärgid.
- 88 Ilma et oleks vaja analüüsida üksikasjalikult määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 – mida käsitleb teine väide – sätestatud tingimusi, piisab praegu, kui rõhutada, et juhul kui need tingimused on täidetud, tuleneb sellest loogiliselt piisav lähedus keskasutusega seotud asutuste vahel, et võiks tuvastada grupi olemasolu. Konkreetsemalt võib määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a sätestatud solidaarsustingimus tuua juhul, kui üks krediidasutus nõudeid ei täida, kaasa ohu teistele

üksustele, mis on seotud sama keskasutusega. Seega on alusmääruse ja järelevalvemehhanismi raammääruse eesmärkidega kooskõlas kvalifitseerida grupp „järelevalve alla kuuluvaks grupiks“ järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tähenduses, sõltumata sellest, kas asjaomase grupi keskasutus on krediidasutus või mitte.

- 89 Lisaks tähendaks hageja analüüsiga nõustumine seda, et erinevad keskasutusega seotud asutused, mis ei ole krediidasutused, kuid vastavad määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 sätestatud tingimustele, kuuluvad järelevalvesüsteemi raames olenevalt oma isiklikust tähtsusest kas EKP järelevalve või pädevate siseriiklike asutuste otsese järelevalve alla – mis viib usaldatavusnõuete täitmise järelevalve killustumiseni, mis on vastuolus nii alusmääruse kui ka järelevalvesüsteemi raammääruse eesmärkidega.
- 90 Mis puudutab kolmandaks järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tõlgendamist kontekstis, siis hagejal on mõistagi õigus, kui ta märgib sisuliselt esiteks, et alusmäärus näeb EKP-le ette teatavad eesõigused, mis on lausa niisugused, et tal on võimalus määrata halduskaristusi, mis käivad talle usaldatud järelevalveülesandega kaasas, ning teiseks, et alusmääruse asjakohastes sätetes ei ole nähtud ette niisuguste eesõiguste kasutamist järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktis c nimetatud keskasutuste suhtes.
- 91 Nii alusmääruse artiklis 10, mis käsitleb teabenõudeid, kui ka selle artiklis 11, mis puudutab üldisi uurimisi, ja selle artiklis 16, mis käsitleb järelevalvevolitusi, on viidatud EKP eesõiguste kasutamisele krediidasutuste, finantsvaldusettevõtjate, segavaldusettevõtjate või segafinantsvaldusettevõtjate suhtes. Lisaks on sama määruse artiklis 18 mainitud võimalust määrata krediidasutustele, finantsvaldusettevõtjatele või segafinantsvaldusettevõtjatele karistusi.
- 92 Arvesse tuleb siiski võtta asjaolu, et usaldatavusnõuete täitmise järelevalve konsolideeritud alusel, mida teostatakse grupi üle, lisandub usaldatavusnõuete täitmise järelevalvele individuaalsel alusel, mida teostatakse sellesse kuuluvate krediidasutuste üle, mitte ei asenda seda, nagu meenutab alusmääruse põhjenduse 38 teine lause.
- 93 Seega ei kujuta asjaolu, et EKP ei saa niisuguseid eesõigusi kasutada keskasutuse suhtes, mis ei ole krediidasutus, endast ületamatut takistust, mis ei võimalda viia läbi sobivat usaldatavusnõuete järelevalvet, sest EKP saab oma eesõigusi kasutada keskasutusega seotud üksuste suhtes.
- 94 Eelnevast tuleneb, et järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c ei saa tõlgendada nii, et see nõuab juba iseenesest, et keskasutus oleks krediidasutus.

2. Küsimus, kas määruse nr 575/2013 artiklist 10 tuleneb, et keskasutus peab olema krediidasutus

- 95 Hageja arvab, et kui järgida määrust nr 575/2013, tuleb asuda seisukohale, et keskasutus peab olema krediidasutus. Ta viitab selles küsimuses esiteks määruse nr 575/2013 artikli 11 lõikele 4 ja teiseks selle määruse artikli 10 lõike 1 punktile b.
- 96 Mis puudutab esiteks määruse nr 575/2013 artikli 11 lõiget 4, siis selles on täpsustatud, et „[a]rtikli 10 kohaldamisel täidab kõnealuses artiklis osutatud keskasutus II–VIII osas sätestatud nõudeid keskasutusest ning sellega seotud krediidasutustest ja investeerimisühingutest koosneva terviku konsolideeritud olukorra alusel“. II–VIII osa käsitlevad vastavalt omavahendeid, omavahendite nõudeid, riskide kontsentreerumist, riskipositsioone seoses ülekantud krediidiriskiga, likviidsust, finantsvõimendust ning avalikustamist krediidasutuste ja investeerimisühingute poolt. Hageja väidab sisuliselt, et niisuguseid nõudeid suudab täita ainult krediidasutus.

- 97 Tuleb tõdeda, et niisuguste argumentidega ei saa nõustuda, sest nendega tehakse määruse nr 575/2013 artikli 11 lõike 4 täidetusest sama määruse artikli 10 kohaldamise eeltingimus, mis on vastuolus nii selle artikli 10 sõnasõnalise tõlgenduse kui ka nende kahe õigusnormi suhtega.
- 98 Esiteks ei ole määruse nr 575/2013 artikli 10 tekstis mingit viidet selle määruse artikli 11 lõikele 4.
- 99 Teiseks peab määruse nr 575/2013 artikli 11 lõike 4 rakendamine nende kahe õigusnormi vahelise suhte loogika tõttu olema sama määruse artikli 10 kohaldamise tagajärg, mitte eeltingimus. Kui pädev asutus nõustub määruse nr 575/2013 artikli 10 alusel keskasutusega seotud üksused usaldatavusnõuete täitmisest üksikult vabastama, kohaldatakse määruse nr 575/2013 artikli 11 lõiget 4, nõudes, et see keskasutus täidaks usaldatavusnõudeid temast ja temaga seotud asutustest moodustuva terviku konsolideeritud olukorra alusel.
- 100 Siinkohal tuleb meenutada, et käesoleval juhul ei ole arutluse all küsimus, kas otsus vabastada keskasutusega seotud asutused üksikult usaldatavusnõuete täitmisest on põhjendatud, vaid küsimus, kas on olemas grupp järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tähenduses. Selles viimases õigusnormis on viidatud ainult määruse nr 575/2013 artiklile 10, mitte selle määruse artikli 11 lõikele 4.
- 101 Seega kui keskasutuse võimalikud raskused määruse nr 575/2013 artikli 11 lõikes 4 sätestatud nõuete järgimisel võivad kujutada endast asjakohast kaalutlust juhul, kui pädev asutus peab otsustama, kas teha individuaalne erand – mis on ikkagi ainult võimalus isegi siis, kui määruse nr 575/2013 artiklis 10 ette nähtud tingimused on täidetud –, ei ole neil seoses EKP usaldatavusnõuete täitmise järelevalvega kogu grupi üle tähtsust.
- 102 Mis puudutab teiseks määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis b sätestatud tingimust, siis selle kohaselt „[jälgitakse] keskasutuse ja kõigi sellega seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute maksevõimet ja likviidsust [...] tervikuna kõnealuste krediidasutuste ja investeerimisühingute konsolideeritud aastaaruannete põhjal“.
- 103 Küsimust, kas CNCMi puhul on see tingimus täidetud, arutatakse teise väite teise osa raames. Siin on vaja ainult kontrollida, kas määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti b järgimiseks peab keskasutus kindlasti olema krediidasutus.
- 104 Et see tingimus oleks täidetud, peavad täidetud olema kaks kriteeriumi. Esimese kohaselt peavad eksisteerima grupi konsolideeritud aastaaruanded. Teine eeldab järelevalvet kõigi gruppi kuuluvate üksuste maksevõime ja likviidsuse üle nende konsolideeritud aastaaruannete põhjal.
- 105 Selles küsimuses tuleb pooldada Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunise punktis 24 toodud seisukohta, et seda nõuet teostada järelevalvet kõigi gruppi kuuluvate üksuste maksevõime ja likviidsuse üle nende konsolideeritud aastaaruannete põhjal on vaja käsitleda usaldatavusnõuete seisukohast, sest järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkt c puudutab just järelevalve alla kuuluva grupi määratlust.
- 106 Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee märkis oma suunises õigesti ka, et ei ole vaja, et keskasutus oleks krediidasutus, sest kahe määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis b sõnaselgelt nimetatud kriteeriumi järgimisest piisab, et võiks teostada järelevalvet selle üle, kas grupp täidab usaldatavusnõudeid.
- 107 Konsolideeritud aastaaruannete olemasolu võimaldab saada üldise ülevaate kogu selle terviku rahalisest olukorrast, mille keskasutus ja temaga seotud asutused moodustavad, nende põhjal saab pädev asutus veenduda, et selle terviku likviidsus ja maksevõime vastavad usaldatavusnõuetele ning seda olenemata sellest, kas keskasutus on krediidasutus või mitte.

108 Seepärast tuleb järeldada, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkt b ega sama määruse artikli 11 lõige 4 ei nõua, et keskasutus peaks olema krediidasutus, et järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkt c oleks kohaldatav.

109 Eelneva põhjal tuleb esimene väide tagasi lükata.

c. Teine väide, et puudub järelevalve alla kuuluv grupp järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c ja määruse nr 575/2013 artikli 10 tähenduses

110 Oma teise väitega kinnitab hageja, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 – millele on järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktis c viidatud – sätestatud tingimused ei ole täidetud Crédit mutueli puhul, keda ei saa seepärast kvalifitseerida „grupiks“ selle sätte tähenduses. Selle väite võib jagada kolme ossa, mille kohaselt on rikutud vastavalt määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a, artikli 10 lõike 1 punktis b ja artikli 10 lõike 1 punktis c sätestatud tingimusi.

1. Teise väite esimene osa, et on rikutud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti a

111 Kõigepealt rõhutab hageja, et määruse nr 575/2013 artiklist 6 tuleneb, et põhimõtteliselt teostatakse krediidasutuste üle usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet individuaalsel alusel ning et sama määruse artikliga 10 antud võimalus on erand, mida kohaldatakse ainult siis, kui gruppi võib pidada ühtseks üksuseks ja usaldatavusnõuete täitmise järelevalve individuaalsel alusel ei annaks midagi juurde.

112 Hageja väidab, et CNCMil ei ole omavahendeid ega ole tal ka õigust omavahenditele, mis võimaldaksid tal tagada temaga seotud üksuste kohustuste täitmise või vastutada nende täitmise eest solidaarselt, ning EKP eksis seega, kui leidis, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a sätestatud tingimus on täidetud.

113 Esiteks väidab hageja sisuliselt, et mõisteid „solidaarsus“ ja „tagamine“ saab tõlgendada üksnes nii, et lähtutakse Prantsusmaa õigusnormidest, mis reguleerivad suhteid CNCMi ja temaga seotud üksuste vahel. Esiteks ei eksisteeri aga mingit CNCMi solidaarsust temaga seotud üksustega viimaste laenuandjate suhtes Prantsusmaa tsiviilseadustiku (code civil) artikli 1200 tähenduses. Teiseks ei käenda CNCM kohustusi, mille temaga seotud üksused on võtnud, Prantsusmaa tsiviilseadustiku artikli 2288 tähenduses ega anna mingit sõltumatut tagatist sama seadustiku artikli 2321 tähenduses. Kolmandaks ei saa CMFi artiklit L.511-31 tõlgendada nii, et see hõlmab CNCMi solidaarsust endaga seotud üksustega või tagatist neile. Neljandaks käib see ka CNCMi suhtes kohaldatavate erisätete kohta, mis asuvad CMFi artiklis L.512-55 jj. Hageja lisab, et ei ole mingisugust niisugust grupisisese rahalise toetamise süsteemi nagu need, mille võib luua CMFi artikli L.613-46 jj alusel.

114 Teiseks väidab hageja, et CNCMil ei ole mingit omavahendite seotud üksuste vahel ülekandmise õigust. Esiteks ei ole CMFi artiklis L.511-31 ette nähtud, et keskasutused võivad niisuguseid ülekandeid teha, ning teiseks ei ole Conseil constitutionneli (põhiseadusnõukogu, Prantsusmaa) hiljutise kohtupraktika järgi võimalik teha ühepoolse otsuse alusel ülekandeid ilma kõnesolevate seotud üksuste nõusolekuta.

115 Kolmandaks väidab hageja, et CNCMi 10. märtsi 1992. aasta üldotsuses nr 1–1992, mis käsitleb solidaarsust krediidikassade ja põllumajanduskrediidikassade vahel, ei ole nähtud ette, et keskasutus ja seotud üksused vastutavad nende kohustuste eest solidaarselt ja käendavad üksteist. Ta meenutab, et vaidlustatud otsuses endas on rõhutatud, et Crédit mutueli raames valitseva solidaarsussüsteemi määratlust ei ole. Ta leiab ka, et asjaolu, et CCCMis on fond, kuhu on deponeeritud 2% vahenditest, ei võimalda järeldada, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a sätestatud tingimus on täidetud.

116 EKP, keda toetab komisjon, palub teise väite esimene osa tagasi lükata.

- 117 Selle esimese tingimuse kohaselt tuleb kontrollida, kas CNCM ja temaga seotud asutused vastutavad oma kohustuste täitmise eest solidaarselt või kas CNCM käendab temaga seotud asutuste kohustusi.
- 118 Mis puudutab esiteks määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti a, siis kohe alguses tuleb tagasi lükata hageja argument, et termineid „solidaarvastutusel siduvad kohustused“ ja „tagatud siduvad kohustused“ tuleb tõlgendada, lähtudes Prantsusmaa tsiviilseadustiku asjakohastest artiklitest.
- 119 Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleneb nii liidu õiguse ühetaolise kohaldamise kui ka võrdsuse põhimõttega seonduvatest nõuetest, et sellise liidu õigusnormi mõisteid, mis ei viita õigusnormi tähenduse ning ulatuse kindlaksmääramiseks sõnaselgelt liikmesriikide õigusele, tuleb tavaliselt kogu liidus tõlgendada autonoomselt ja ühetaoliselt ning selline tõlgendus tuleb leida, arvestades sätte konteksti ja asjaomase õigusakti eesmärki (vt 5. detsembri 2013. aasta kohtuotsus Vapenik, C-508/12, EU:C:2013:790, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 120 Et määruses nr 575/2013 ei ole mõisteid „solidaarsus“ ja „tagamine“ määratletud viitega liikmesriikide õigusele, tuleb asuda seisukohale, et tegemist on liidu õiguse autonoomsete mõistetega.
- 121 Vaidlustusnõukogu viitas oma arvamuses tõlgendusele, mis on toodud Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunises.
- 122 Selles küsimuses on Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee suunise punktis 19 õigesti märgitud, et direktiivi 2006/48 artikli 3 lõike 1 punktis a – mille sõnastus on samasugune nagu määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a – sätestatud tingimuses on silmas peetud erinevaid juhtumeid, st kas keskasutuse tagatist endaga seotud üksustele või keskasutuse ja temaga seotud üksuste vastastikuseid tagatiseid või omavaheliste tagatiste süsteemi grupis selles mõttes, et seotud üksused on ühtlasi üksteise käendajad.
- 123 Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee leiab oma suunise punktis 20 sisuliselt, et tagatise või solidaarsuse olemasolekuks „peaksid olemasolevad süsteemid [...] tagama, et õiguslikult või faktiliselt ei eksisteeri omavahendite ja likviidsuse grupis kiire ülekandmise takistusi, et oleks tagatud keskasutuse ja sellega seotud üksuste võlausaldajate nõuete kiire rahuldamine“, ning „[g]rupp tervikuna peab suutma pakkuda vajalikku tuge olenevalt olemasolevatest süsteemidest ja olemasolevaid vahendeid kasutades“. [Siin ja edaspidi on osundatud suunist tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]
- 124 Tuleb tõdeda, et Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee tõlgenduse selle teise aspektiga ei saa täielikult nõustuda, vähemalt mitte olukorras, kus määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti a kohaldatakse viite tõttu järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktis c.
- 125 Kui nõustuda Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee seisukohaga, tähendaks see, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a nimetatud tingimust tõlgendatakse lähtudes tingimusest, mis peab olema täidetud seoses omavahendite emaaettevõtja ja tema tütarettevõtjate vahel ülekandmisega, et viimased vabastataks üksikult usaldatavusnõuete täitmisest. See oli sätestatud direktiivi 2006/48 artiklis 69 ja on nüüd ette nähtud määruse nr 575/2013 artikli 7 lõike 1 punktis a, mis puudutab olukorda, kus puuduvad „praktilised või õiguslikud takistused omavahendite kiireks ülekandmiseks ja kohustuste tagasimaksmiseks liikmesriigis emaaettevõtjana tegutsevale krediitiasutusele või investeerimisühingule“.
- 126 Esiteks tuleb aga märkida, et need kaks õigusnormi, st määruse nr 575/2013 artikli 7 lõike 1 punkt a ja artikli 10 lõike 1 punkt a on sõnastatud erinevalt, mis kõneleb selle vastu, et neid tuleb tõlgendada nii, et väljendeid, mida seadusandja kasutas ühte liiki olukordade kohta, st emaaettevõtja ja tema tütarettevõtjate suhete kohta, laiendatakse teist liiki olukordadele, st suhetele keskasutuse ja temaga seotud asutuste vahel.

- 127 Teiseks oleks niisugune tõlgendus vastuolus järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c eesmärkidega.
- 128 Nagu on rõhutatud eespool punktides 59–64, on mõiste „grupp“ eesmärk alusmääruse ja järelevalvemehhanismi raammääruse kontekstis eelkõige võimaldada EKP-l tuvastada ohud, mis võivad krediitiasutust ähvardada ega tulene temast endast, vaid grupist, kuhu ta kuulub. Et eksisteerib omavahendite ja likviidsuse grupis ülekandmise kohustus selle tagamiseks, et kohustused võlausaldajate ees täidetakse – ükskõik kas ülekandmine toimub või mitte Euroopa Pangandusjärelevalve Komitee näidatud korras –, võib seotud krediitiasutust ähvardav oht ähvardada kogu gruppi, kuhu ta kuulub, mis eeldab, et EKP võiks oma usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet teostada terviku üle, mille keskasutus ja sellega seotud asutused moodustavad.
- 129 Samal põhjusel on asjakohatu hageja argument, et määruse nr 575/2013 loogikat arvestades tuleks selle määruse artiklit 10 kohaldada ainult juhul, kui usaldatavusnõuete kohaldamine individuaalsel alusel ei annaks midagi juurde, ning asjakohatu seepärast, et käsitletaval juhul on küsimuse all ainult see, kas eksisteerib järelevalve alla kuuluv grupp järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c tähenduses, ning eespool punktides 67–69 esitatud põhjustel ei tähenda niisuguse grupi olemasolu tuvastamine automaatselt, et sellesse kuuluvate üksuste suhtes tuleb teha määruse nr 575/2013 artikli 10 lõikes 1 ette nähtud erand.
- 130 Niisiis on see täielikult järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktiga c, kuid ka määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktiga a kooskõlas, kui asuda seisukohale, et viimases õigusnormis sätestatud tingimus on täidetud, kui eksisteerib grupis omavahendite ja likviidsuse ülekandmise kohustus, mille eesmärk on tagada, et kohustused võlausaldajate ees täidetakse.
- 131 Mis puudutab teiseks selle esimese tingimuse kohaldamist käsitletaval juhul, siis tuleb meenutada, et vaidlustusnõukogu põhjendas selle täidetust mitme põhjusega. Esiteks viitas ta CMFi artikli L.511-31 sõnastusele, teiseks CNCMi tingimusteta kohustusele sekkuda raskustes kassade huvides, mis tuleneb CNCMi 10. märtsi 1992. aasta otsusest nr 1-1992 (vt punkt 115 eespool), kolmandaks CNCMi ja CCCMi olemasolevatele vahenditele, mida võib kasutada, neljandaks CCCMi põhikirjale ning viiendaks asjaolule, et minevikus on raskustes üksustele antud erakorralist abi.
- 132 Vaidlustusnõukogu esimese põhjenduse kohta, milleks on CMFi artikli L.511-31 sõnastus, on vaja meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleb siseriiklike õigus- ja haldusnormide ulatuse hindamisel arvestada seda, kuidas liikmesriigi kohtud tõlgendavad (vt 16. septembri 2015. aasta kohtuotsus komisjon vs. Slovakkia, C-433/13, EU:C:2015:602, punkt 81 ja seal viidatud kohtupraktika). Et puuduvad pädevate riigisiseste kohtute otsused, peab Üldkohus siiski tingimata võtma nende õigusnormide suhtes seisukoha.
- 133 CMFi artiklist L.511-31 ilmneb ainult, et nendel keskasutustel on kohustus võtta „kõik vajalikud meetmed eelkõige selleks, et tagada nendest asutustest ja äriühingutest igäühe ning kogu võrgustiku maksevõime ja likviidsus“.
- 134 Tuleb tõdeda, et CMFi artikli L.511-31 sõnastus ei võimalda iseenesest teha järeldust, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a sätestatud tingimus on täidetud, sest viide sellele, et tuleb võtta „vajalikud meetmed“, et „tagada nendest asutustest ja äriühingutest igäühe ning kogu võrgustiku maksevõime ja likviidsus“, on liiga üldine, et sellest võiks järeldada, et eksisteerib grupis omavahendite ja likviidsuse ülekandmise kohustus, mille eesmärk on tagada, et kohustused võlausaldajate ees täidetakse.
- 135 10. märtsi 1992. aasta otsuse lugemisel ilmneb seevastu, et on olemas solidaarsussüsteem raskustes kassade huvides, st niisuguste kassade huvides, mis ei suuda järgida pangandust käsitlevaid õigusakte, selliste kassade huvides, mis ei suuda tulla toime erakorralise õnnetusjuhtumiga, niisuguste kassade huvides, mis on kahjumis, ja niisuguste kassade huvides, mille käibekapital on negatiivne (artikkel 2).

On täpsustatud, et see abi võib esineda ettemaksude vormis, millega võivad kaasneda toetused ettemaksude intressi summas, ning toetuste, tavaliste laenude või osalislaenude ja kohustuste täieliku või osalise tasuta tagatise vormis (artikkel 3). Lõpuks ilmneb sellest ka, et kuigi seda solidaarsust kasutatakse põhimõtteliselt piirkondlikul tasandil, võib kassa kasutada riiklikku solidaarsust (artikkel 4) ning et niisugusel juhul peab CNCM kindlasti raskustes kassa huvides sekkuma (artikkel 5).

136 Need asjaolud näitavad, et Crédit mutuelis eksisteerib omavahendite ja likviidsuse ülekandmise kohustus, mille eesmärk on tagada, et kohustused võlausaldajate ees täidetakse.

137 Seega, ehkki EKP tõi vaidlustatud otsuse I lisas välja mõned puudused selle solidaarsussüsteemi kohaldamisel selle eksistentsi enda seisukohast, siis tema arvamus, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis a ette nähtud tingimus on täidetud, on põhjendatud.

138 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et kui otsuse mõned põhjendused on niisugused, et võivad juba üksi seda õiguslikult piisavalt põhjendada, ei mõjutagi puudused, mis võivad olla akti teistel põhjendustel, selle resolutsiooni (vt selle kohta analoogia alusel 12. juuli 2001. aasta kohtuotsus komisjon ja Prantsusmaa vs. TF1, C-302/99 P ja C-308/99 P, EU:C:2001:408, punkt 27, ja 12. detsembri 2006. aasta kohtuotsus SELEX Sistemi Integrati vs. komisjon, T-155/04, EU:T:2006:387, punkt 47). Seda kohtupraktikat järgides leiab Üldkohus, et ei ole vaja analüüsida vaidlustusnõukogu arvamuses esitatud teiste põhjenduste põhjendatust.

139 Seda järeldust ei väära hageja vastupidised argumendid. Nii on see eelkõige viitega Conseil constitutionneli (põhiseadusnõukogu) 6. veebruari 2015. aasta otsusele nr 2014-449 QPC, sest see puudutas eranditult küsimust, kas Prantsusmaa põhiseadusega on kooskõlas CMFi säte, mis lubab ACPRil anda omal algatusel korralduse portfelli ülekandmiseks kindlustusettevõtjale, mistõttu ei ole see asjakohane samasse pangakontserni kuuluvate seotud asutuste vahel ette nähtud solidaarsussüsteemi puhul.

140 Eelneva põhjal tuleb teise väite esimene osa tagasi lükata.

2. Teise väite teine osa, et on rikutud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti b

141 Hageja väidab, et EKP eksis, kui leidis, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis b nimetatud tingimus on täidetud.

142 Esiteks saab mõistatel „maksevõime“ ja „likviidsus“ tähendus olla ainult seoses krediidiasutustega, kuid CNCM on ühing.

143 Teiseks hindavad laenuvõtjad, reitinguagentuurid ja reguleerijad maksevõimet ja likviidsust CNCMiga liitunud gruppide tasemel. CNCMi avaldatud aastaaruannetes on lihtsalt erinevad grupid liidetud ja need on kunstlikud, sest nende vahel ei ole majanduslikku ühtsust.

144 Kolmandaks eksis vaidlustusnõukogu, kui leidis, et see tingimus on täidetud, tuginedes CMFi artiklile L.511-20, mille kohaselt „loetakse võrgustikuga liitunud rahandusasutusi ja -ühinguid ja keskasutust artikli L.511-31 tähenduses käesoleva seadustiku kohaldamisel samasse gruppi kuuluvaks“. Hageja väidab, et see „grupiks“ kvalifitseerimine kehtib ainult CMFi kohaldamisel ega ole asjakohane küsimuse puhul, kas määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis b nimetatud tingimused on täidetud. Ka ei võimalda ei CMFi artikkel L.511-31 ega CNCMi põhikirja artikkel 25 tõendada, et see teine tingimus on täidetud. Nii on see ka selle põhikirja artikliga 2 ning CMFi teiste sätetega, millele EKP viitab.

145 EKP ja komisjon paluvad lükata teise väite teine osa tagasi.

- 146 Määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti b kohaselt „[jälgitakse] keskasutuse ja kõigi sellega seotud krediidasutuste ja investeerimisühingute maksevõimet ja likviidsust [...] tervikuna kõnealuste krediidasutuste ja investeerimisühingute konsolideeritud aastaaruannete põhjal“.
- 147 Eespool punktides 104 ja 105 selgitatud põhjustel tuleb seda tingimust mõista nii, et täidetud peab olema kaks kriteeriumi. Esimese kohaselt peavad olema olemas grupi konsolideeritud aastaaruanded. Teine eeldab maksevõime ja likviidsuse järelevalvet usaldatavusnõuete seisukohast kõigi gruppi kuuluvate üksuste üle konsolideeritud alusel.
- 148 Vaidlustusnõukogu leidis oma arvamuses, et see tingimus on täidetud nii nende kohustuste seisukohast, mis CNCMil CMFi artikli L.511-31 kohaselt on, mis puudutab seotud asutuste ja kogu võrgustiku maksevõimet ja likviidsust, kui ka CNCMi põhikirja artikli 25 sõnastust arvestades.
- 149 Üldkohus leiab, et selle järeldusega tuleb nõustuda.
- 150 Esimest kriteeriumi tuleb pidada täidetuks, sest CNCMi põhikirja artikli 25 järgi „kinnitab [tema nõukogu CNCMi] raamatupidamise aastaaruande ja riiklikud konsolideeritud aastaaruanded ning koostab vastavad tegevusaruanded“.
- 151 Teise kriteeriumi kohta tuleb märkida, et CMFi artikli L.511-31 kohaselt „võtavad [keskasutused] kõik vajalikud meetmed, eelkõige selleks, et tagada nendest asutustest ja äriühingutest igaühe ning kogu võrgustiku maksevõime ja likviidsus“, ning „esindavad endaga seotud krediidasutusi ja rahastamisühinguid suhetes [ACPRiga]“. Sellest järeldub loogiliselt, et CNCMil on CMFi kohaselt volitus esindada Crédit mutueli asutustes, mille ülesanne on teostada usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet maksevõime- ja likviidsusnõuete täitmise seisukohast. Ka teist kriteeriumi võib seega pidada täidetuks.
- 152 Mis puudutab hageja argumenti, et see tingimus ei saa olla täidetud, sest CNCM ei kujuta endast krediidasutust, siis see tuleb lükata tagasi eespool punktis 106 nimetatud põhjustel.
- 153 Eelneva põhjal tuleb teise väite teine osa tagasi lükata.

3. Teise väite kolmas osa, et on rikutud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti c

- 154 Hageja väidab, et EKP eksis, kui leidis, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis c sätestatud tingimus on täidetud.
- 155 Hageja arvab, et kui võtta arvesse CMFi artikli L.511-31 väga üldist sõnastust, ei ole CNCMil õigust anda endaga seotud üksustele juhtnõore selle õigusnormi tähenduses krediidasutuse tegevuse võtmevaldkondades. Kui niisugune õigus eksisteeriks, peaks seadusandja olema selle sõnaselgelt ette näinud, nagu grupi BPCE keskasutuse puhul CMFi artikliga L.512-107. Võrdlus CMFi artikliga L.512-56, mida Crédit mutueli suhtes kohaldatakse, näitab niisuguse õiguse puudumist tema suhtes, sest viide sellele, et CNCM peab võtma „vajalikud meetmed“, ei eelda võimalust anda juhtnõore. Lisaks ei ole seda õigust CNCMile antud ka lepinguga. Karistamisõiguse kohta, mis CNCMil CMFi artikli R.512-24 kohaselt on, väidab hageja, et sellest ei saa järeldada, et tal on õigus anda seotud asutuste juhtkonnale juhtnõore. Mis puudutab CNCMi põhikirjas sätestatud karistamisvolitusi, siis need on õigusvastased.
- 156 EKP, keda toetab komisjon, palub teise väite kolmas osa tagasi lükata.
- 157 Et kontrollida, kas EKP-l oli õigus, kui ta järeldas, et määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis c sätestatud tingimus on täidetud, tuleb kontrollida, kas CNCMi juhtkonnal on õigus anda juhtnõore seotud asutuste juhtkonnale.

- 158 Vaidlustusnõukogu viitas oma arvamuses CNCMi õigusele, mis tuleneb CMFi artiklist L.511-31, võtta „kõik vajalikud meetmed, eelkõige selleks, et tagada nendest asutustest ja äriühingutest igaühe ning kogu võrgustiku maksevõime ja likviidsus“, samuti talle sama õigusnormiga kehtestatud kohustusele tagada „neid asutusi ja äriühinguid puudutavate seaduse- ja määrusesätete kohaldamine ja [teostada] halduslikku, tehnilist ja rahanduslikku kontrolli nende korralduse ja haldamise üle“. Ta rõhutas ka Crédit mutueli kassade CMFi artikli R.512-20 teisest lõigust tulenevat kohustust „järgida [CNCMi] ja selle piirkondliku föderatsiooni põhikirju, kodukordi, juhtnööre ja otsuseid, millega nad peavad liituma“. Lõpuks rõhutas ta, et CNCMil on karistamisõigus. Ta viitas esiteks CMFi artiklile R.512-24, mis võimaldab tal kohaldada kassa suhtes, kes rikub kehtivad õigusnorme, ühte järgmistest karistustest: „hoiatus, noomitus või Crédit mutueli kassade nimekirjast kustutamine“, ning teiseks CNCMi põhikirja artiklitele 10 ja 25, mis võimaldavad föderatsiooni välja heita, föderatsiooni või Crédit mutueli kassa presidendile umbusaldust avaldada või tegevdirectori heakskiitmise tühistada.
- 159 Nendest õigusnormidest tuleneb, et korraga peab esinema kolm asjaolu: esiteks CNCMi kohustus tagada eelkõige grupi ja sellesse kuuluvate üksuste likviidsuse ja maksevõime ning seadustest ja määrustest tulenevate nõuete järgimine, teiseks seotud asutuste kohustus järgida CNCMi juhtnööre ning kolmandaks CNCMi õigus neid üksusi karistada. Määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punktis c nimetatud kohustust tuleb seega pidada täidetuks.
- 160 Seda järeldust ei väära hageja argument, et CNCMi põhikirjast tulenev juhtnööride andmise õigus on õigusvastane, sest niisuguse eesõiguse saab viimasele anda ainult CMFiga. Selles küsimuses tuleb rõhutada – nagu juhtis tähelepanu Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu) oma 13. detsembri 2016. aasta otsuse punktis 5, millele EKP kohtuistungil tugines ja mille kohta sai hageja esitada oma seisukohad –, et CMFi artikli R.512-20 teises lõigus on ette nähtud, et Crédit mutueli kassad „peavad kohustuma järgima [CNCMi] põhikirja, kodukordi, juhtnööre ja otsuseid“. Võib ka märkida, et sama kohtuotsuse punktis 13 meenutas Conseil d'État (Prantsusmaa kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu), et „[hageja] on kohustatud järgima keskasutuse eesõiguste kasutamise raames tegutseva [CNCMi] nõudmisi“.
- 161 Eelneva põhjal tuleb kolmas osa ja seega kogu teine väide tervikuna tagasi lükata.

2. Kolmas väide, mis puudutab vaidlustatud otsuse artikli 2 lõike 3 ja II lisa punkti 2 õiguspärasust

- 162 Oma kolmanda väite raames kinnitab hageja, et vaidlustatud otsuses on osas, millega talle on kehtestatud täiendavate omavahendite kohustus, rikutud õigusnormi ja tehtud hindamisvigu ning et see on ebaproportsionaalne.
- 163 EKP palub see väide tagasi lükata.
- 164 Kõigepealt tuleb märkida, et alusmääruse artikli 4 lõikest 3 tuleneb, et oma järelevalveülesannete täitmisel kujutab EKP endast pädevat asutust Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL, mis käsitleb krediitiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediitiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT 2013, L 176, lk 338), ning määruse nr 575/2013 tähenduses.
- 165 Direktiivi 2013/36 artikli 97 lõike 1 punktis a on nähtud ette, et „[v]õttes arvesse artiklis 98 sätestatud tehnilisi kriteeriume, vaatavad pädevad asutused läbi korrad, strateegiad, protsessid ja mehhanismid, mida krediitiasutused ja investeerimisühingud käesoleva direktiivi ja määruse [...] nr 575/2013 järgimiseks on rakendanud, ja hindavad [...] riske, mis krediitiasutustel ja investeerimisühingutel on olemas või võivad ilmneda“.

- 166 Minimaalsed nõuded 1. taseme omavahenditele, mis peavad krediidasutusel olema, on täpsustatud määruse nr 575/2013 artikli 92 lõike 1 punktis a, mille kohaselt „[k]ui artiklitest 93 ja 94 ei tulene teisiti, peavad krediidasutustel ja investeerimisühingutel igal ajahetkel olema täidetud järgmised omavahendite nõuded: [...] esimese taseme põhiomavahendite suhtarv on 4,5%“.
- 167 Sellele tuleb lisada direktiivi 2013/36 artikli 129 „Nõue säilitada kapitali säilitamise puhver“ lõikes 1 nimetatud kohustus, mis on järgmine:
- „Liikmesriigid nõuavad, et krediidasutused ja investeerimisühingud säilitaksid lisaks esimese taseme põhiomavahenditele, mida säilitatakse määruse [...] nr 575/2013 artikli 92 kohase omavahendite nõude täitmiseks, ka esimese taseme põhiomavahenditest koosneva kapitali säilitamise puhvri, mis võrdub 2,5% nende koguriskipositsioonist, mis arvutatakse kooskõlas kõnealuse määruse artikli 92 lõikega 3 individuaalselt ja konsolideeritud alusel, nagu on kohaldatav kooskõlas kõnealuse määruse I osa II jaotisega.“
- 168 Lisaks ilmneb alusmääruse artikli 16 lõike 1 punkti c tõlgendamisest koostoimes artikli 2 punktiga a, et kui EKP usaldatavusnõuete täitmise analüüs näitab, et krediidasutuse omavahendid ja likviidsus ei taga riskide usaldusväärset juhtimist ega katmist, on EKP-l õigus nõuda krediidasutuselt omavahendeid, mis ületavad miinimumnõudeid.
- 169 Vaidlustatud otsuse II lisa punkti 2 kohaselt määras EKP hageja 1. taseme omavahendite nõudeks 11%. EKP põhjendas seda omavahendite taset eelkõige lisariskidega, mis tulenevad võimalikust grupist Crédit mutuel väljaastumisest, ning leidis, et need eeldavad, et alusmääruse artikli 16 lõike 1 punkti c ja lõike 2 punkti a alusel tuleb nõuda täiendavaid omavahendeid.
- 170 Selles küsimuses viitas EKP tülile, mis hagejal on grupis Crédit mutuel grupiga CM11–CIC, ja märkis, et selle tõttu võib hageja grupist Crédit mutuel välja astuda.
- 171 EKP leidis peamiselt, et võimalik väljaastumine võib tuua hagejale kaasa kolme liiki tagajärgi. Esiteks mõjutaks see tema ärimudelit. Selles küsimuses viidatakse konkurentsisureve tõusule, millega hageja gruppi Crédit mutuel kuuluvate üksuste tõttu silmitsi seisaks, ja kahtlustele, kas väljaastumise korral on võimalik kasutada kaubamärki Crédit mutuel. Teiseks võib väljaastumine mõjutada hageja 1. taseme omavahendite nõuete arvutamist, sest ta ei saa enam kasutada täiustatud meetodit ja peab kasutama standardmeetodit, mis toob kaasa tema omavahendite nõude tõusu. Kolmandaks mõjutab see väljaastumine ka hageja likviidsusrisi profiili, sest ta kaotab kasu, mida ta saab grupis Crédit mutuel eksisteerivast solidaarsussüsteemist. See võib mõjutada tema välisreitinguid ja seeläbi ka tema refinantseerimiskulusid.
- 172 Käesoleva väite võib jagada kolme osasse, millest esimese kohaselt rikuti õigusnormi, sest EKP võttis arvesse sündmust, mida hageja peab ebatõenäoliseks, st tema väljaastumist grupist Crédit mutuel, teise kohaselt on täiendavate omavahendite nõudmine selle ebatõenäosuse tõttu ekslik ja ebaproportsionaalne ning kolmandaks kujutab täiendavate omavahendite nõue endast „varjatud karistust“.

a. Kolmanda väite esimene osa, et EKP võttis ekslikult arvesse hageja võimalikku väljaastumist grupist Crédit mutuel

- 173 Hageja heidab EKP-le ette, et viimane võttis arvesse grupist Crédit mutuel väljaastumise võimalust, ning väidab sisuliselt, et niisugune väljaastumine on nii vähe tõenäoline, et selle arvessevõtmise tõttu on vaidlustatud otsuses rikutud õigusnormi.

- 174 Selles küsimuses tuleb märkida, et tema väljaastumine grupist Crédit mutuel eeldaks CMFi seadusandlike sätete muutmist, mida ei kavanda ei Prantsusmaa riigivõimu teostavad organid ega EKP ise. Vastupidi, EKP pooldab nii oma 10. novembri 2014. aasta otsuses kui ka vaidlustatud otsuses reformi ja CNCMi rolli tugevdamist. Seega ei tõenda ainuüksi hageja soov muuta grupi Crédit mutuel struktuuri bipolaarseks struktuuriks, millest kummalgi on oma keskasutus, juhul kui riigivõimu teostavad organid niisugust reformi ei poolda, tema riskiprofiili muutumist.
- 175 EKP palub lükata kolmanda väite esimene osa tagasi.
- 176 Et hageja väidab, et EKP rikkus õigusnormi sellega, et võttis arvesse võimalikku väljaastumist grupist Crédit mutuel, tuleb märkida, et direktiivi 2013/36 artikli 97 lõike 1 punkti a sõnastusest endast ilmneb, et läbivaatamine, mis on EKP ülesanne, puudutab riske, mis asutustel „on olemas või võivad ilmned“a, mis eeldab paratamatult, et arvesse võib võtta tulevase sündmuse, mis võivad nende riskiprofiili mõjutada. Seega ei rikkunud EKP võimalikule tulevasele sündmusele viidates ühtki õigusnormi.
- 177 Oma argumentidega, millega hageja heidab EKP-le ette, et viimane võttis niisugust väljaastumist arvesse, kuigi see ei olnud piisavalt tõenäoline, väidab hageja tegelikult, et EKP tegi hindamisvea.
- 178 Selles küsimuses tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et keerukate hinnangute korral on liidu ametiasutustel liidu õiguse teatavates valdkondades ulatuslik kaalutusõigus, ning kontroll, mida liidu kohtud teostavad niisuguste hinnangute üle, peab seega tingimata piirduma sellega, et kohus kontrollib, kas on järgitud menetlusnorme ja põhjendamisreegleid, kas faktilised asjaolud on sisuliselt täpselt kindlaks tehtud, et tehtud ei ole ühtki ilmset hindamisviga ning et tegemist ei ole võimu kuritarvitamisega (vt 2. septembri 2010. aasta kohtuotsus komisjon vs. Deutsche Post, C-399/08 P, EU:C:2010:481, punkt 97 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 179 Selle ulatusliku kaalutusõiguse kasutamine ei ole siiski kohtuliku kontrolli alt välja jäetud. Liidu kohus ei pea kontrollima ainult esitatud tõendite sisulist õigsust, usaldusväärsust ja sidusust, vaid ka seda, kas kogutud tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ja kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud (vt selle kohta 22. novembri 2007. aasta kohtuotsus Hispaania vs. Lenzing, C-525/04 P, EU:C:2007:698, punkt 57, ja 6. novembri 2008. aasta kohtuotsus Madalmaad vs. komisjon, C-405/07 P, EU:C:2008:613, punkt 55).
- 180 Samuti tuleb märkida, et kui liidu ametiasutusel on ulatuslik kaalutusõigus, on liidu õiguskorraga haldusmenetlustes antud tagatiste järgimine seda olulisem. Nende tagatiste hulgas on eelkõige pädeva institutsiooni kohustus oma otsuseid piisavalt põhjendada. Ainult nii saab liidu kohus kontrollida, kas esinevad faktilised ja õiguslikud asjaolud, millest kaalutusõiguse kasutamine sõltub (vt selle kohta 21. novembri 1991. aasta kohtuotsus Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, punkt 14, ja 9. septembri 2010. aasta kohtuotsus Evropaiki Dynamiki vs. komisjon, T-387/08, ei avaldata, EU:T:2010:377, punkt 31).
- 181 Tuleb tõdeda, et EKP-l on käsitletaval juhul niisugune ulatuslik kaalutusõigus, sest krediidasutuse 1. taseme omavahendite hindamine, arvestades tema riskiprofiili ja sündmuse, mis võivad seda mõjutada, on keerukas.
- 182 Seega tuleb kontrollida, kas EKP tegi ilmse hindamisvea, kui leidis, et hageja väljaastumine grupist Crédit mutuel on võimalik.
- 183 Peamine argument, mille hageja esitab, et vaielda vastu niisuguse väljaastumise tõenäosusele, on argument, et sekkuma peavad CMFi muutmise kaudu Prantsusmaa avalikku võimu teostavad asutused, kes seda ei poolda.

- 184 Hageja märgib mõistagi õigesti, et CMFi artiklite L.511-30 ja L.511-31 tõlgendamisel koostoimes ilmneb, et ta peab olema seotud ühega keskasutustest, mis on ammendavalt loetletud CMFi artiklis L.511-30. Sellest tuleneb paratamatult, et hageja organiseeritud väljaastumine grupist Crédit mutuel eeldab CMFi artikli L.511-30 muutmist selleks, et sinna lisataks keskasutus, millega on seotud krediidasutused, kes moodustavad hageja.
- 185 Tuleb siiski märkida, et CMFiga on antud CNCMi õigus heita grupiga Crédit mutuel seotud üksusi sellest välja. Esiteks on CMFi artikli L.511-31 viiendas lõigus ette nähtud, et keskasutustel on võimalus „võtta seadustes ja määrustes ette nähtud karistused, mida nad võivad võtta“, ja selle kuuendas lõigus sõnaselgemalt sätestatud võimalus, et asutus kaotab oma seotud asutuse või äriühingu staatuse, millest „keskasutus peab teatama [ACPR]ile, kes teeb otsuse, kas kõnesolev asutus või äriühing heaks kiita“. Teiseks ilmneb CMFi artiklist R.512-24, et „[CNCMi] nõukogu võib kohaldada kassa suhtes, mis rikub kehtivad õigusnorme, ühte järgmistest karistustest: „[...] Crédit mutueli kassade nimekirjast kustutamine“, kusjuures selle karistamisõiguse kasutamise korda on täpsustatud CMFi artiklis R.512-25. See eesõigus on üle võetud CNCMi põhikirja artiklisse 25.
- 186 Esiteks tuleb märkida, et kuna hageja kujutab endast Crédit mutueli kassade kogumit, ei saa aga välistada, et seda eesõigust kasutatakse tema suhtes.
- 187 Teiseks ei vaidle hageja vastu, et ta on olnud grupiga CM11–CIC ja CNCMiga pikka aega tülis, nagu EKP vaidlustatud otsuses märgib. Selles küsimuses viitas hageja ise – juba alates oma 17. juuli 2015. aasta kirjast EKP-le – avaldusele koos tsiviilhagi esitamisega intressi õigusvastase sissenõudmise eest, mille ta esitas prokurörile Tribunal de grande instance de Paris’ (Pariisi esimese astme üldkohus) juures, oletatava huvide konflikti tõttu grupi CM11–CIC ja CNCMi vahel. Ka juhtis hageja selle kirja lisas tähelepanu menetlustele, mille ta algatas Tribunal de grande instance de Paris’s (Pariisi esimese astme üldkohus) ja EUIPOs, et saavutada vastavalt riigisisese kaubamärgi kehtetuks tunnistamine ja CNCMi kuuluva Euroopa Liidu kaubamärgi Crédit mutuel kehtetuks tunnistamine.
- 188 Arvestades, et olukord hageja, CNCMi ja grupi CM11–CIC vahel on eriti konfliktne, ei tundu võimalus, et hageja grupist Crédit mutuel välja astub – sh juhul, kui CMFi artiklit L.511-30 ei muudeta –, nii ebatõenäoline, et selle arvessevõtmine kujutaks endast ilmset hindamisviga EKP poolt.
- 189 Kolmanda väite esimene osa tuleb seega tagasi lükata.

b. Kolmanda väite teine osa, et EKP hinnang küsimuses, kas hageja vajab täiendavaid omavahendeid, on ekslik ja ebaproportsionaalne

- 190 Hageja leiab, et EKP seisukoht, et seoses tema võimaliku väljaastumisega grupist Crédit mutuel on vaja, et tal oleksid täiendavad omavahendid, on ekslik ja ebaproportsionaalne.
- 191 EKP palub kolmanda väite see osa tagasi lükata.
- 192 Nagu ilmneb punktist 171 eespool, tegi EKP järelduse, et hageja väljaastumine grupist Crédit mutuel mõjutab tema riskiprofiili negatiivselt – mis eeldab, et hagejal peaksid olema täiendavad omavahendid –, lähtudes peamiselt kolme liiki põhjendustest.
- 193 Üldkohus leiab, et piisab, kui analüüsida, kas põhjendatud on esiteks põhjendus, mis puudutab mõju hageja likviidsusrisi profiilile, ja teiseks põhjendus, mis puudutab tema omavahendite arvutamise meetodi muutuse mõju.

1. Kas põhjendus, et grupist Crédit mutuel väljaastumine mõjutab hageja riskiprofiili, on põhjendatud?

- 194 Hageja väidab, et EKP eksis, kui väitis, et grupile Crédit mutuel omase solidaarsussüsteemi mittekohaldamine edaspidi avaldab mõju tema riskiprofiilile, sest seda süsteemi ei olegi olemas. Ta arvab ka, et mõju, mida tema välisreitingute halvenemine võib avaldada tema refinantseerimiskuludele, võib olla üksnes väga väike, sest tema sisemine majanduslik olukord on väga hea. Ta rõhutab sisuliselt, et tema kohustuste määr oli väga väike ning seepärast ka tema sõltuvus rahaturgudel seoses tema refinantseerimisega. Ta leiab niisiis, et tema reitingu halvenemine kolme astme võrra toob kaasa ainult tühiseid tagajärgi tema refinantseerimiskuludele või puhastulemile.
- 195 Selles küsimuses piisab, kui märkida, et vastupidi sellele, mida hageja oma menetluskirjeldustes väidab, ja nagu on tuvastatud eespool punktides 135 ja 137, on solidaarsussüsteem grupis Crédit mutuel olemas.
- 196 Ka ilmneb ühe reitinguagentuuri hagejat puudutavast aruandest, mille EKP on kostja vastuse lisana B.16 esitanud, et talle antud reiting oli seotud grupi Crédit mutuel reitinguga. Lisaks pidas reitinguagentuur samas aruandes hageja reitingu kindlaksmääramisel tähtsaks solidaarsussüsteemi olemasolu grupis Crédit mutuel.
- 197 Arvestades seda, kui keeruline hageja riskiprofiili kindlaksmääramine oli, ei teinud EKP seega ilmset hindamisviga, kui järeldas, et asjaolu, et seda solidaarsussüsteemi ei kohaldata enam, kui hageja grupist Crédit mutuel välja astub, võib avaldada hageja välisreitingutele ja järelikult tema refinantseerimiskuludele negatiivset mõju. Selles küsimuses tuleb märkida, et arvamuse, mis hagejal on reitingu langusega kaasnevate refinantseerimiskulude ulatusest, ei tõenda, et tema hinnang on ilmselgelt ekslik.

2. Kas põhjendus, mis puudutab hageja omavahendite arvutamise meetodi muutumise mõju grupist Crédit mutuel väljaastumise korral, on põhjendatud?

- 198 Hageja väidab, et üleminek omavahendite arvutamisel täiustatud meetodilt standardmeetodile kujutab endast ainult mõõtevahendite muutust, mis ei vasta tegevus- või krediidiriskide tegeliku olukorra muutusele, millega tal on tegemist. Nõustudes, et üleminek standardmeetodile toob faktiliselt kaasa 1. taseme omavahendite nõude mehaanilise muutuse, väidab hageja, et ta suudab niisuguse tõusuga toime tulla. Vaidlustatud otsus, millega nõutakse juba praegu täiendavaid omavahendeid, võtab talt võimaluse kasutada vabalt ühte osa oma finantssuutlikkusest, mis tekitab talle tõsist kahju ja on ebaproportsionaalne.
- 199 Selles küsimuses tuleb meenutada, et määruses nr 575/2013 on nähtud ette krediidasutuste omavahendite minimaalnõude arvutamise kaks meetodit: „standardmeetod“, mida on nimetatud määruse nr 575/2013 artiklites 111–141 ja mille puhul mõõdetakse riski standardselt, või „täiustatud meetod“ ehk „sisereitingute meetod“, mida on nimetatud määruse nr 575/2013 artiklites 142–191 ning mille puhul kasutatakse nende endi malle, kusjuures selle teise meetodi kasutamiseks on määruse nr 575/2013 artikli 143 kohaselt vaja pädeva asutuse luba.
- 200 Lisaks tuleb märkida, et kuna hageja väidab, et täiendavate omavahendite nõudmine on ebaproportsionaalne, on vaja meenutada, et ELL artikli 5 lõike 4 kohaselt ei või liidu meetme sisu ega vorm minna kooskõlas proportsionaalsuse põhimõttega aluslepingute eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale. Liidu institutsioonid kohaldavad proportsionaalsuse põhimõtet vastavalt EL toimimise lepingule protokollile subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise kohta.
- 201 Proportsionaalsuse põhimõte, mis on üks liidu õiguse üldpõhimõtteid, nõuab väljakujunenud praktika kohaselt, et liidu institutsioonide aktid oleksid vastava regulatsiooniga taotletavate õiguspäraste eesmärkide saavutamiseks sobivad ega läheks kaugemale sellest, mis on nende eesmärkide

saavutamiseks vajalik, ning juhul, kui on võimalik valida mitme sobiva meetme vahel, tuleb rakendada kõige vähem piiravat meetet, ning tekitatud piirangud peavad olema vastavuses seatud eesmärkidega (vt 4. mai 2016. aasta kohtuotsus Philip Morris Brands jt, C-547/14, EU:C:2016:325, punkt 165 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 202 Tuleb ka meenutada, et meetme proportsionaalsust hinnates tuleb järgida samas kaalutlusruumi, mis võis liidu institutsioonidel selle võtmisel olla (vt selle kohta 12. detsembri 2006. aasta kohtuotsus Saksamaa vs. parlament ja nõukogu, C-380/03, EU:C:2006:772, punkt 145 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 203 EKP esitas vaidlustatud otsuses peamiselt arutluskäigu, milles on ühendatud kolm asjaolu. Esiteks on grupist Crédit mutuel väljaastumisel tõenäoline, et hageja suhtes ei kohaldata enam täiustatud meetodit ja ta peab kasutama standardmeetodit. Teiseks toob viimase meetodi kasutamine kaasa selle, et tema omavahendid hinnatakse madalamale summale. Kolmandaks järeltas ta sellest, et hageja peab niisuguseks olukorraks valmistuma, moodustades omavahendite sobivad reservid.
- 204 Üldkohus märgib, et hageja ei vaidle vastu, et need kaks esimest asjaolu, mille EKP välja toob, on põhjendatud. Lisaks ilmneb eelkõige kirjast, mille hageja saatis EKP-le 27. märtsil 2015, et ta ise hindas oma 1. taseme omavahendite taseme languse, mille toob kaasa üleminek nende vahendite arvutamise täiustatud meetodilt standardmeetodile, 2,8 protsendile.
- 205 Et esiteks oli EKP-l – eespool punktis 184–188 nimetatud põhjustel – õigus võtta arvesse võimalust, et hageja astub grupist Crédit mutuel välja, ning teiseks puudub poolte vahel vaidlus selles, et niisugune väljaastumine võib tuua kaasa selle, et hageja 1. taseme omavahendite suhtarv hinnatakse madalamale tasemele, ei ole sellega, et nõuti täiendavaid omavahendeid, mis võimaldaksid niisugusel juhul toime tulla, tehtud ilmset hindamisviga ega ole see ka ilmselgelt ebaproportsionaalne.
- 206 Eelnevast tuleneb, et nii põhjendustest, mis puudutavad mõju hageja likviidsuse riskiprofiilile, kui ka põhjendustest, mis puudutavad tema omavahendite arvutamise meetodi muutuse mõju grupist Crédit mutuel väljaastumise korral, piisab selleks, et õigustada õiguslikult piisavalt täiendavate omavahendite nõudmist EKP poolt. Seega ei ole vaja analüüsida, kas vaidlustatud otsuse ülejäänud põhjendused, mis puudutavad hageja grupist Crédit mutuel väljaastumise mõju tema ärimudelile, on põhjendatud.
- 207 Seega tuleb kolmanda väite teine osa tagasi lükata.

c. Kolmanda väite kolmas osa, et täiendavate omavahendite nõudmine kujutab endast varjatud karistust

- 208 Hageja väidab, et 1. taseme omavahendite suhtarv, mida temalt vaidlustatud otsusega nõuti, kujutab endast varjatud karistust, sest eesmärk näib olevat olnud „karistada“ teda selle eest, et ta juhtis EKP tähelepanu olukorrale grupis Crédit mutuel.
- 209 EKP vaidleb vastu, et tema hinnangu puhul sellele, milline peaks olema hageja 1. taseme omavahendite suhtarv, on tegemist varjatud karistusega.
- 210 Tuleb märkida, et niisuguse argumendiga väidab hageja sisuliselt, et vaidlustatud otsuse puhul on kuritarvitatud võimu.
- 211 On vaja meenutada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tähistab mõiste „võimu kuritarvitamine“ seda, et haldusasutus on kasutanud oma pädevust muul eesmärgil kui sellel, milleks see on talle antud. Otsus on tehtud võimu kuritarvitades vaid siis, kui objektiivsetest, asjakohastest ja piisavalt tõendavatest asjaoludest lähtudes on otsus vastu võetud just sel eesmärgil (13. novembri 1990. aasta kohtuotsus Fedesa jt, C-331/88, EU:C:1990:391, punkt 24, ja 9. oktoobri 2001. aasta kohtuotsus Itaalia

vs. komisjon, C-400/99, EU:C:2001:528, punkt 38). Kui kavandatud eesmäärke on mitu ja isegi juhul, kui sisuliselt õigete põhjenduste hulgas esineb väär põhjendus, ei ole otsus siiski tehtud võimu kuritarvitades, kui see ei kahjusta otsuse peamist eesmärki (21. detsembri 1954. aasta kohtuotsus Itaalia vs. Ülemamet, 2/54, EU:C:1954:8, punkt 103, ja 21. septembri 2005. aasta kohtuotsus EDP vs. komisjon, T-87/05, EU:T:2005:333, punkt 87).

- 212 Mis puudutab eesmärki, milleks on alusmääruse artikli 16 lõikes 2 nimetatud volitused EKP-le antud, siis nagu eespool punktis 168 märgitud, on selleks eesmärgiks eelkõige vajadus leevendada olukorda, kus asutuse omavahendid ja likviidsus ei taga riskide usaldusväärset juhtimist ega katmist.
- 213 Esiteks ilmneb käesoleva väite esimeste osade analüüsist aga, et EKP kasutas oma volitusi kooskõlas selle eesmärgiga. Teiseks ei esita hageja objektiivseid, asjakohaseid ja piisavalt tõendavaid asjaolusid eespool punktis 211 viidatud kohtupraktika tähenduses, mis tõendaksid, et tema omavahendite tase määrati niisugune selleks, et teda karistada.
- 214 Seega tuleb kolmas osa ja järelikult ka kogu väide tervikuna tagasi lükata ning jätta hagi rahuldamata.

IV. Kohtukulud

- 215 Kodukorra artikli 134 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna käsitletaval juhul on kohtuvaidluse kaotanud hageja, tuleb tema kohtukulud jätta tema enda kanda ja mõista temalt välja EKP kohtukulud, nagu viimane on nõudnud.
- 216 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt kannavad menetlusse astuvad institutsioonid ise oma kohtukulud. Komisjon kannab oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (teine koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**
2. **Jätta Crédit mutuel Arkéa kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja Euroopa Keskpanka (EKP) kohtukulud.**
3. **Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda.**

Prek

Buttigieg

Schalin

Berke

Costeira

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 13. detsembril 2017 Luxembourgis.

Allkirjad

Sisukord

I. Vaidluse taust	2
II. Menetlus ja poolte nõuded	4
III. Õiguslik käsitus	4
A. Hagi vastuvõetavus	4
1. Hageja nõustajatele antud volikirja nõuetekohasus	5
2. Hageja õigus esitada hagi vaidlustatud otsuse artikli 2 lõike 1 ja I lisa peale	5
3. Hageja põhjendatud huvi esitada vaidlustatud otsuse peale hagi	6
B. Sisulised küsimused	7
1. Esimene ja teine väide, mis puudutavad vaidlustatud otsuse artikli 2 lõike 1 ja I lisa õiguspärasust	7
a. Järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c teleoloogiline ja kontekstis tõlgendamine	8
b. Esimene väide, et CNCM ei ole krediidasutus	11
1. Küsimus, kas järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunktist c tuleneb, et keskasutus peab olema krediidasutus	11
2. Küsimus, kas määruse nr 575/2013 artiklist 10 tuleneb, et keskasutus peab olema krediidasutus	12
c. Teine väide, et puudub järelevalve alla kuuluv grupp järelevalvemehhanismi raammääruse artikli 2 punkti 21 alapunkti c ja määruse nr 575/2013 artikli 10 tähenduses	14
1. Teise väite esimene osa, et on rikutud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti a	14
2. Teise väite teine osa, et on rikutud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti b ..	17
3. Teise väite kolmas osa, et on rikutud määruse nr 575/2013 artikli 10 lõike 1 punkti c	18
2. Kolmas väide, mis puudutab vaidlustatud otsuse artikli 2 lõike 3 ja II lisa punkti 2 õiguspärasust	19
a. Kolmanda väite esimene osa, et EKP võttis ekslikult arvesse hageja võimalikku väljaastumist grupist Crédit mutuel	20
b. Kolmanda väite teine osa, et EKP hinnang küsimuses, kas hageja vajab täiendavaid omavahendeid, on ekslik ja ebaproportsionaalne	22
1. Kas põhjendus, et grupist Crédit mutuel väljaastumine mõjutab hageja riskiprofiili, on põhjendatud?	23
2. Kas põhjendus, mis puudutab hageja omavahendite arvutamise meetodi muutumise mõju grupist Crédit mutuel väljaastumise korral, on põhjendatud?	23

c. Kolmanda väite kolmas osa, et täiendavate omavahendite nõudmine kujutab endast varjatud karistust	24
IV. Kohtukulud	25